

Yeri görünür

**Onu şəxsən tanıyırdım.
"Azərbaycanfilm"
kinostudiyasında tez-tez
görüşərdik. Sadə, səmimi
insan idi. Sənət dostları
ondan həmişə ağızdolusu
razılıqla danışardılar.
Sənətinə də ki, söz yox idi...**

Onun yaradıcılıq karyerasında xarakterik rollarından biri də 1969-cu ildə kinorejissor T.Tağızadənin və A.Quliyevlə birgə çəkdiyi "Mən ki, gözəl deyildim" filmindəki Məzahir obrazıdır. Bu filmə Məzahir Böyük Vətən müharibəsi illərində (1941-1945) arxa cəbhədə çalışan fədakar gəncin obrazıdır. Aktyor Məzahir obrazının təfsirində müharibənin dəhşətlərindən bezmiş, pessimistliyə qapılmış insanlarda daim ruh yüksəkliyi yaratmağa çalışan, onları sevməyə, yaşamağa ruhlandırın, əslində isə çətinliklərin mənəşəsində sıxılan, sıxıntısını da əsl kişilərə məxsus cəhət kimi gizlədən həyatı bir qəhrəman obrazını yaradır. Şahmar Ələkbərovun personajları həm ideya-bədii cəhətdən, həm də kişilik simvolunun monumental təəcəssümü kimi həmişə tamaşaçıda maraq doğurub. O, müraciət etdiyi hər prototipin xüsusiyyətlərini özünü küləşdirməyi, real personaj kimi tamaşaçıya çatdırmağı

bacarırdı. Məsələn, rejissor A. Babayevin "Arxadan vurulan zərbə" filmindəki müstəntiq Gündüz Kərimbəylinin sakit, təmkinli görünüşü, mənalı və ağıllı gözləri, təbii jestləri aktyorun ifasında bizə işinin peşəkari olan bir obrazın həyat mövqeyini, ciddi iş prinsipini tamlığı ilə açıb göstərir. Şahmar Ələkbərovun rəngarəng obrazlarına nəzər salanda, onun çalışqan, öz yaradıcılığı üzərində daim işləyən bir aktyor kimi diqqəti cəlb edir. O, kinorejissor E.Quliyevin "Babək" filmində xürrəmilərin başçısı, cəsur sərkərdə Cavidan obrazını bacarıqla yaradıb. Filmə Cavidan obrazının Vətən sevgisini, yanğısını, bütövlükdə, dramaturji əsərin şərhini aktyorun canlı, təbii ifasında görmək mümkündür.

Şahmar Ələkbərovun peşəkarilığı iştirakçısı olduğu filmlərin ekran həllini itirməməyinə rəvac verir. Aktyor ikinci planlı və epizodik rollarını da filmin aparıcı qüvvəsi səviyyəsində canlandırır. Onun kinorejissor Kamil Rüstəmbəyovun "Axırın-cı aşırım" filmində yaratdığı İman obrazı da maraqlı personajlardandır.

Kinorejissor T.Tağızadənin "Yeddi oğul istəram" filmindəki Qəzənfər obrazı onun yaradıcılıq imkanlarının üzə çıxarılmasında əhəmiyyətli rol oynayıb. Bu filmə "yeddi oğul"dan biri olan Qəzənfərin özünəməxsus fərqliliyi həyatsevərliyindən irəli gələn fərdi xüsusiyyətidir. Filməki Qəzəni ilə maraqlı görüşləri obrazın daxili keyfiyyətlərinin üzə çıxarılması baxımından maraq doğurur.

Qəhrəmanlıq simvolu kinoda onun yaradıcılıq kredisinə çevrilmişdi. Böyük bir yaradıcılıq irsi ilə səciyyələnən aktyor bir-birindən fərqli rollarında insan xarakterlərinin açılmasında dəyişir, müxtəlif mimika və jestləri ilə öz fikirlərini geniş bir auditoriyaya - kinosevərlərə təqdim edir. Kinorejissor Rasim Ocaqovun tarixi-bioqrafik janrda çəkdiyi "Qatır Məmməd" filminin baş qəhrəmanı xalqın əmin-amanlığının keşiyində dayanan cəsur bir simadır. Zəiflərin bədbəxtliyi üzərində xoşbəxtliyini quranlara qarşı həyatını mübarizəyə həsr edən Qatır Məmmədin bir arzusu var: elində-obasında tərəqqi və sabitliyi bərqərar etmək.

Aktyorun xarakterinə uyğun düzgün və-

rilmiş rejissor traktovkaları, güclü yaradıcılıq potensialına malik olan tərəf-müqabillərinin (Səməndər Rzayev, Yusif Vəliyev və b.) dəqiq oyunları onun ifaçılığını daha da zənginləşdirirdi. Hər dövrün kəskin ictimai məsələlərinə ekran dili ilə aydınlıq gətirən geniş diapazonlu aktyor ifası, iştirak etdiyi bütün filmlərin dərin bədii təəcəssümünü diqqətləliyi tərzdə yarada bilirdi. O, nəinki çəkdiyi filmlərdə, eyni zamanda, dublyajda səsləndirdiyi onlarca personajın xarakterini də tam dolğunluğu ilə tamaşaçıya çatdırmağa çalışırdı.

O, 1987-ci ildə G. Əzimzadə ilə birlikdə "İmtahan" bədii televiziya filmi ekranlaşdırdıqdan sonra müstəqil olaraq "Sahilsiz gecə" və "Qəzəlxan" filmlərini çəkib.

Şahmar Ələkbərov, həmçinin teleradio sahəsində də fəallığı ilə seçilib. Onun radioda ilk çıxışı "Ulduz" proqramının aparıcısı kimi olub. Bundan sonra onlarca televiziya tamaşasında yaddaqalan obrazların ifaçısı kimi tanınıb. Sonralar "Molla Nəsrəddin" radio verilişinin aparıcısı olub. Bir çox filmlərin dublyajında iştirak edən Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Şahmar Ələkbərov 1992-ci ilin sonunda vəfat edib.

İllər ötəcək, onun yaratdığı obrazlar sənətsevərlərin yaddaşından silinməyəcək və daim xatırlanacaq.

M.MÜKƏRRƏMOĞLU,
"Xalq qəzeti"